



COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 7.10.2011  
COM(2011) 624 final

**RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CĂTRE  
CONSILIU**

**PROGRESE ÎNREGISTRATE ÎN DIRECȚIA ÎNDEPLINIRII OBIECTIVELOR  
PROTOCOLULUI DE LA KYOTO**  
**(în temeiul articolului 5 din Decizia 280/2004/CE a Parlamentului European și a  
Consiliului privind un mecanism de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră în  
cadrul Comunității și de punere în aplicare a Protocolului de la Kyoto)**

{SEC(2011) 1151 final}

## CUPRINS

1.	REZUMAT .....	3
2.	PROGRESE EFECTIVE ÎN PERIOADA 1990-2009.....	6
2.1.	Evoluția emisiilor de GES în statele membre .....	6
2.2.	Emisii și intensități ale GES pe cap de locuitor în 2009 .....	7
2.3.	Emisiile de GES în 2009, comparativ cu 2008 .....	8
2.4.	Evoluția emisiilor în principalele sectoare.....	9
3.	PROGRESUL ESTIMAT ÎN CEEA CE PRIVEȘTE ATINGEREA OBIECTIVULUI DE LA KYOTO .....	10
3.1.	Estimări privind emisiile de GES.....	10
3.1.1.	UE-27 .....	10
3.1.2.	UE-15 .....	10
3.1.3.	UE-12 .....	11
3.2.	Situația aplicării politicii Uniunii în domeniul schimbărilor climatice.....	13
3.3.	Aplicarea sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii (EU ETS) .....	15
3.3.1.	A doua perioadă de comercializare (2008-2012).....	15
3.3.2.	Utilizarea mecanismelor de execuție comună și de dezvoltare curată (JI/CDM) de către operatori.....	16
3.4.	Utilizarea preconizată a mecanismelor Kyoto de către autoritățile publice din Uniune .....	16
3.5.	Utilizarea preconizată a depozitelor de dioxid de carbon .....	16
4.	ÎNDEPLINIREA OBIECTIVULUI PENTRU 2020 .....	17
4.1.	Obiectivul Uniunii de reducere a emisiilor de GES până în 2020 .....	17
4.2.	Politici care contribuie la îndeplinirea obiectivelor .....	17
4.3.	Diferențele estimate în raport cu obiectivele .....	18
5.	Adaptarea la schimbările climatice .....	20
6.	Situația țărilor candidate la Uniune.....	20

## 1. REZUMAT

### *Către atingerea obiectivelor de la Kyoto, 2008-2012*

În anul 2009<sup>1</sup>, emisiile totale de gaze cu efect de seră în UE-27 (GES), exclusiv emisiile și absorbția provenite din activitățile legate de exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură (LULUCF), erau cu 17,4% mai scăzute comparativ cu nivelul din 1990. Emisiile au scăzut cu 7,1% comparativ cu 2008, în timp ce în aceeași perioadă produsul intern brut (PIB) la nivelul UE-27 s-a redus cu aproximativ 4% ca urmare a recesiunii economice.

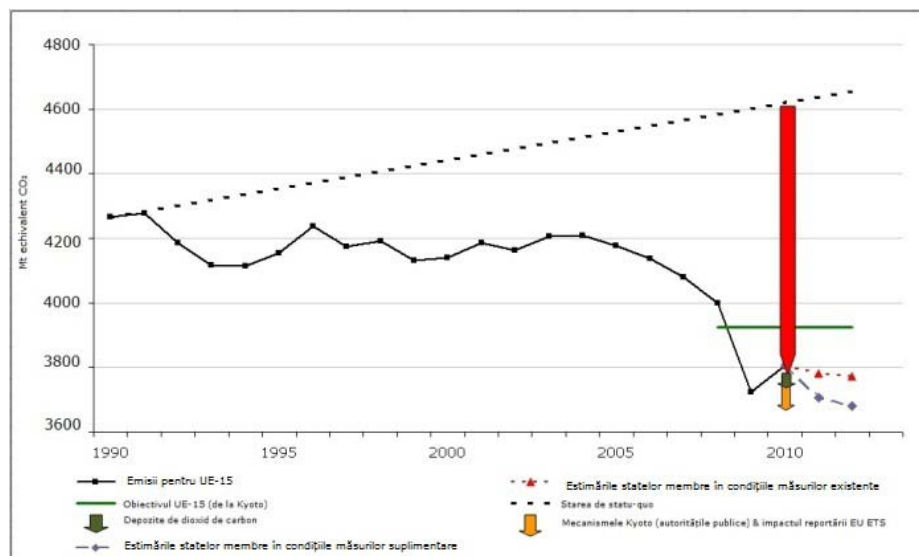
Mai mult, conform unor date provizorii pentru 2010<sup>2</sup>, emisiile de GES la nivelul UE-15 și UE-27 au înregistrat o variație de 2,3% în 2010, comparativ cu 2009. În baza acestor estimări, emisiile la nivelul UE-15 se situează cu 10,7% sub nivelul anului de referință. Emisiile la nivelul UE-27 pentru anul 2010 se situează cu aproximativ 15,5% sub nivelul din 1990. Variația înregistrată de PIB în perioada 1990-2010 a fost de 39% pentru UE-15 și de 41% pentru UE-27, iar, în perioada 2009-2010, de aproximativ 1,8%.

În temeiul Protocolului de la Kyoto, statele din UE-15 au convenit ca, până în 2008-2012, să își reducă emisiile de GES cu 8% față de nivelul anului de referință. Pe baza celor mai recente date de inventar din 2009<sup>1</sup>, emisiile totale de GES în UE-15 au scăzut pentru cel de-al șaselea an consecutiv, fiind cu 12,7% sub nivelul anului de referință, fără a lua în considerare emisiile aferente activităților LULUCF. Deși, din 1990, economia UE-15 a înregistrat o creștere semnificativă, de aproape 37%, din punctul de vedere al PIB-ului, emisiile de GES în UE-15 au scăzut.

În 2009, emisiile de GES la nivelul UE-15 au scăzut semnificativ, cu 6,9% comparativ cu 2008, depășind cu mult scăderea de aproximativ 4% înregistrată de PIB-ul UE-15 ca urmare a recesiunii economice, ceea ce indică faptul că, în 2009, criza economică profundă din Uniune nu a împiedicat evoluția economiei Uniunii în direcția unei economii cu emisii scăzute de carbon. Rata de creștere a intensității GES a rămas la nivelul anilor precedenți.

În concluzie, **estimările<sup>3</sup> privind emisiile totale de GES prezentate în figura 1 indică faptul că UE-15 este pe cale de a atinge obiectivele de la Kyoto.** Estimarea indică faptul că este probabil ca obiectivul să fie depășit.

**Figura 1:** Emisiile efective și estimate pentru UE-15



**Notă:** Săgețile se bazează pe media anilor 2008-2012, prin urmare, nu corespund exact estimărilor cu privire la emisiile pentru 2010. **Sursa:** Comisia Europeană, SEE

Conform celor mai recente estimări privind GES, șase state membre (Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Suedia, Regatul Unit) sunt pe cale de a-și atinge obiectivele de reducere a GES fixate la nivel național. Având în vedere utilizarea planificată a mecanismelor flexibile prevăzute în Protocolul de la Kyoto, utilizarea cotelor nefolosite din rezerva noilor state intrate în EU ETS și a depozitelor de dioxid de carbon, precum și măsurile de politică suplimentare, numai trei state membre (Austria, Italia și Luxemburg) s-ar putea confrunta cu dificultăți în îndeplinirea obiectivelor.

În majoritatea celor 12 state membre care au aderat la Uniune din 2004, conform estimărilor, emisiile vor crește ușor în perioada 2009-2012. Cu toate acestea, în cazul a nouă state membre care și-au asumat un obiectiv în temeiul Protocolului de la Kyoto, se preconizează că angajamentele vor fi atinse sau depășite prin folosirea exclusivă a politicilor și măsurilor existente. Se preconizează că Slovenia își va atinge obiectivul atunci când toate măsurile existente și cele planificate, inclusiv achiziționarea de credite de emisii în temeiul Protocolului de la Kyoto, vor aduce rezultatele scontate.

### ***Noi măsuri necesare pentru atingerea ambițiosului obiectiv al Uniunii pentru anul 2020***

Pachetul legislativ privind energia și clima<sup>4</sup> adoptat în 2009 oferă un pachet integrat și ambițios de politici și măsuri pentru a aborda schimbările climatice până în 2020 și ulterior acestei date. Începând cu anul 2013, efortul total al Uniunii de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră cu 20%<sup>5</sup> până în 2020 comparativ cu 1990 va fi repartizat între sectoarele incluse și neincluse în EU ETS. Datele privind GES prezentate în secțiunea precedentă se referă la sfera primei perioade de angajament în temeiul Protocolului de la Kyoto și nu pot fi utilizate în mod direct pentru a evalua progresele înregistrate în ceea ce privește angajamentul la nivel național al Uniunii până în 2020 din cauza numărului mai mare de sectoare acoperite.

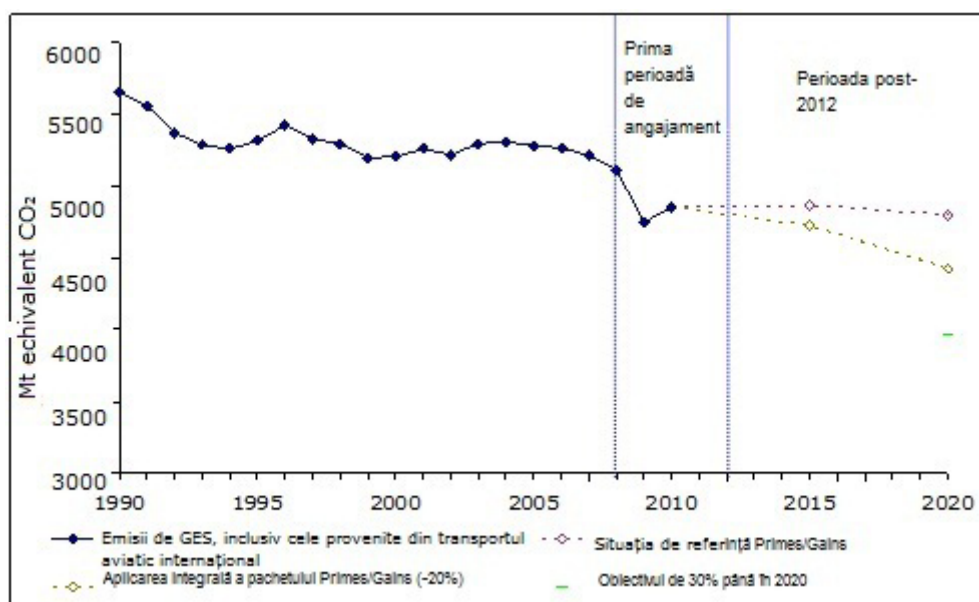
Preparativele pentru aplicarea angajamentului de reducere a GES până în 2020 au continuat să avanseze rapid. În ceea ce privește **Directiva EU ETS astfel cum a fost revizuită**, în ultimul an s-au luat decizii cu privire la aspectele tehnice ale normelor pentru alocarea gratuită și licitarea cotelor de emisii, utilizarea creditelor internaționale, stabilirea plafonului și

modalitățile de modificare a registrelor. În ceea ce privește **Decizia privind partajarea eforturilor**, care reglementează emisiile de GES în sectoarele din afara EU ETS prin stabilirea de obiective anuale obligatorii privind emisiile de GES pentru fiecare stat membru (SM), a continuat activitatea de aplicare a măsurilor, în special cu privire la stabilirea valorilor absolute pentru obiectivele statelor membre și la sistemul de respectare a obligațiilor care va fi instituit cu scopul de a monitoriza anual acțiunea statelor membre și de a le ajuta să întreprindă măsurile corective necesare în cazul în care nu reușesc să își atingă obiectivele.

Obiectivul de reducere a GES cu 20% este înscris în Strategia Europa 2020 pentru ocuparea forței de muncă și pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, adoptată de Consiliul European în iunie 2010. Obiectivul de reducere a emisiilor este unul dintre cele cinci obiective centrale. Astfel cum s-a menționat în analiza anuală a creșterii realizată de Comisie în 2011, în domeniul atenuării schimbărilor climatice, măsurile existente și cele planificate nu sunt totuși suficiente pentru a atinge obiectivele centrale pentru 2020. Prin urmare, sunt necesare eforturi suplimentare din partea multor state membre pentru ca acestea să își îndeplinească obligațiile în temeiul Deciziei privind partajarea eforturilor. Conform unor estimări recente privind GES, se preconizează că numai 11 state membre își vor atinge angajamentele cu ajutorul politicilor existente și că alte 7 state membre își vor realiza obiectivele atunci când politicile și măsurile lor suplimentare vor aduce rezultatele scontate. Celelalte 9 state membre trebuie să elaboreze politici suplimentare pentru a-și îndeplini obiectivele.

Figura 2 ilustrează diferența dintre estimările pentru 2020 și obiectivele Uniunii pentru 2020 (-20%, respectiv, -30%), fiind necesar ca UE să își intensifice eforturile pentru a reduce mai mult emisiile de gaze cu efect de seră.

**Figura 2:** Emisii efective și estimate pentru UE-27



**Notă:** Estimările PRIMES/GAINS<sup>3</sup> utilizate în cazul variațiilor preconizate ale emisiilor în perioada 2010-2020

**Sursa:** Comisia Europeană, SEE

Estimările bazate pe modelul PRIMES/GAINS, care includ politicile Uniunii și cele naționale aplicate cu începere din a doua jumătate a anului 2009 și acoperă emisiile care fac obiectul pachetului privind energia și clima, indică faptul că reducerea emisiilor de GES la nivelul Uniunii (cu ajutorul măsurilor existente) s-ar situa la nivelul de 15,3% între 1990 și 2020.

## **2. PROGRESE EFECTIVE ÎN PERIOADA 1990-2009**

### **2.1. Evoluția emisiilor de GES în statele membre**

Evoluția generală a emisiilor de GES la nivelul Uniunii este puternic influențată de primii doi emițători, Germania și Regatul Unit, care împreună generează aproximativ o treime din emisiile totale de GES ale UE-27. În 2009, cele două state membre au reușit să reducă emisiile totale de GES cu 538 Mt echivalent CO<sub>2</sub> comparativ cu 1990.

Evoluția pozitivă înregistrată în Germania (-26,3% în perioada 1990-2009) se explică în principal prin creșterea continuă a randamentului centralelor electrice și al centralelor termice, prin intensificarea utilizării energiilor regenerabile și a cogenerării de energie electrică și energie termică, precum și prin investițiile importante în modernizarea economică a celor cinci landuri noi după reunificarea Germaniei. Reducerea emisiilor de GES în Regatul Unit (-27% în perioada 1990-2009) a fost în principal rezultatul liberalizării piețelor energiei și al trecerii ulterioare de la utilizarea cărbunelui și a petrolului la gaz în producția de electricitate, precum și al reducerii emisiilor de N<sub>2</sub>O în sectorul producției de acid adipic. De asemenea, în ultimul timp recesiunea a avut un impact asupra scăderii emisiilor în acesta două țări, afectând în principal sectorul energiei și cel al industriei.

Italia și Franța ocupă locurile trei și patru în clasamentul celor mai mari emițători, fiecare având o pondere de aproximativ 11%. În 2009, emisiile de GES ale Italiei s-au situat cu aproximativ 5,4% sub nivelul din 1990. Reducerile înregistrate în 2009 au fost legate în primul rând de recesiunea economică, care a afectat în special sectorul producției de energie electrică și termică, precum și sectorul industriei. În 2009, emisiile de GES ale Franței au fost cu 8,1% sub nivelul din 1990. S-au obținut reduceri importante ale emisiilor de N<sub>2</sub>O rezultate din producția de acid adipic. Cu toate acestea, emisiile de CH<sub>4</sub> generate de deșeuri și cele de CO<sub>2</sub> din sectorul transportului rutier au crescut considerabil între 1990 și 2009.

Spania și Polonia ocupă locurile cinci și șase în clasamentul celor mai mari emițători din UE-27, fiecare reprezentând aproximativ 8% din totalul emisiilor de GES din UE-27. Emisiile de GES ale Poloniei au scăzut cu 16,8% între 1990 și 2009 (cu 33,2% față de 1988, care este anul de referință). Principalii factori care au determinat reducerea emisiilor în Polonia, ca și în cazul altor state membre din Europa Centrală și de Est, au fost declinul industriei grele, ineficiența din punct de vedere energetic, și restructurarea generală a economiei la sfârșitul anilor '80 și începutul anilor '90, precum și îmbunătățirea eficienței energetice în perioada 1990-2009. Excepția notabilă o constituie transporturile, în special transportul rutier, sector în care emisiile au crescut cu aproximativ 95%, precum și sectoarele industriale cum ar fi industria rafinării petrolului și cea chimică. În Spania, emisiile au crescut cu 29,8% între 1990 și 2009. Acest fapt s-a datorat în mare parte creșterii emisiilor generate de deșeuri, de transportul rutier, de producerea de energie electrică și termică și de industriile prelucrătoare.

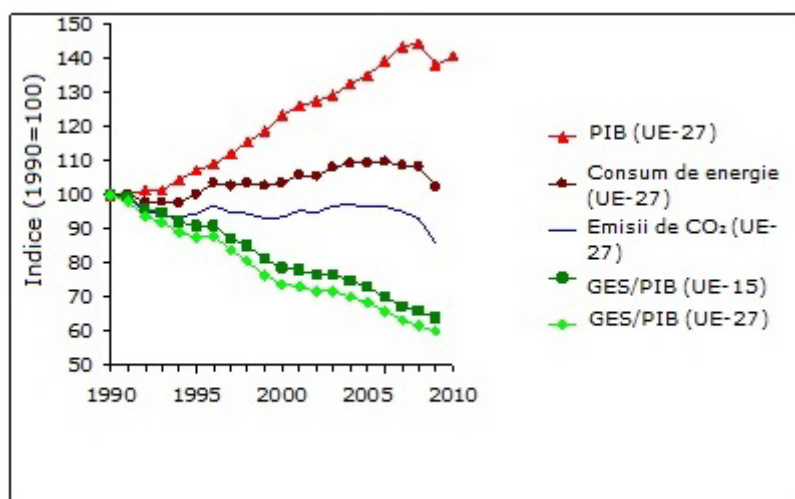
În 2009, emisiile de GES a cinci state membre se situau peste nivelurile din anul de referință (în general 1990), în timp ce în celelalte 20 state membre, emisiile s-au situat sub nivelurile din anul de referință. Cipru și Malta nu și-au asumat angajamente privind reducerea emisiilor în temeiul Protocolului de la Kyoto. În aceste două state membre, emisiile din 2009 s-au situat

peste nivelurile din 1990. Variațiile procentuale ale emisiilor de GES dintre anul de referință și anul 2009 sunt cuprinse între -60% (Letonia) și +27% (Spania).

## 2.2. Emisii și intensități ale GES pe cap de locuitor în 2009

Atât în UE-27, cât și în UE-15 emisiile au înregistrat o scădere, în timp ce economia a cunoscut o creștere semnificativă. Aceasta arată că s-a produs o **decuplare** a creșterii emisiilor de GES de creșterea PIB-ului.

**Figura 3:** Evoluția intensității GES, a PIB-ului, a consumului de energie și a emisiilor de CO<sub>2</sub>



Sursa: SEE, DG ECFIN (baza de date Ameco), Eurostat

Între 1990 și 2009, PIB-ul UE-27 a crescut cu 38%, în timp ce emisiile au scăzut cu 17,4%, iar în UE-15, PIB-ul a crescut cu 37%, în timp ce emisiile de GES au scăzut cu 12,7%. Între 2008 și 2009 s-a observat o scădere cu aproximativ 4% a PIB-ului, atât în UE-27, cât și în UE-15, scădere legată de recesiunea economică. Cu toate acestea, procesul de decuplare a continuat și în 2009, după cum arată scăderea în continuare a intensității GES, cu 3% în UE-27 și cu 2,7% în UE-15. Datele privind PIB-ul pentru 2010 sugerează faptul că a început redresarea economică. Evoluția la nivel economic în direcția decuplării emisiilor de GES de creșterea PIB-ului este confirmată, de asemenea, de dezvoltarea observată începând din anul 1990 în sectorul producției.

Între 1990 și 2009, **intensitatea GES** a scăzut în toate statele membre. Cea mai mare scădere s-a observat în Estonia (-80%), Slovacia (-73%), Bulgaria (-62%), România (-61%), Lituania (-60%), Letonia (-59%) și Polonia (-59%). Variațiile cele mai mici s-au produs în Portugalia (-12%), Cipru (-13%), Italia (-20%), Spania (-20%) și Malta (-22%).

În 2009, în UE-27 **emisiile pe cap de locuitor** se situau la nivelul de 9,2 tone echivalent CO<sub>2</sub>. În UE-15, acestea erau puțin mai ridicate, în medie de 9,4 tone echivalent CO<sub>2</sub> pe cap de locuitor. Emisiile pe cap de locuitor au scăzut cu 0,7 tone echivalent CO<sub>2</sub> comparativ cu 2008, sau cu 2,3 tone echivalent CO<sub>2</sub>, ceea ce corespunde unei reduceri de aproximativ 20%, comparativ cu 1990. Cu toate acestea, pentru 2009, emisiile de GES pe cap de locuitor indică diferențe semnificative între statele membre, variind de la 4,7 (Letonia) la 23,7 (Luxemburg) tone echivalent CO<sub>2</sub> pe cap de locuitor. Aceste diferențe sunt determinate în mare parte de intensitatea energetică și de mixul energetic al fiecărei țări. De asemenea, evoluția emisiilor pe cap de locuitor variază foarte mult între statele membre. Începând din 1990, cele mai

importante reduceri pe cap de locuitor s-au realizat în statele membre din Europa Centrală și de Est, Luxemburg, Regatul Unit, Germania, Suedia și Belgia. Emisiile pe cap de locuitor din șase state membre au înregistrat o creștere începând din 1990. Dacă în Malta, Portugalia și Spania emisiile pe cap de locuitor se situează sub media Uniunii, în Slovenia, Grecia și Cipru, acestea sunt peste nivelul mediu (a se vedea, de asemenea, figura 3 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei).

### **2.3. Emisiile de GES în 2009, comparativ cu 2008**

Între 2008 și 2009<sup>1</sup>, emisiile de GES au scăzut în toate statele membre. Emisiile în cadrul UE-27 au scăzut cu 354,4 Mt echivalent CO<sub>2</sub> (7,1%), reducerea la nivelul UE-15 fiind de 274,3 Mt echivalent CO<sub>2</sub> (6,9%). Recesiunea economică actuală a contribuit în mare parte la reducerea interanuală absolută și, începând din 2004, a accelerat evoluția în sens descendent. Cu toate acestea, după cum s-a subliniat anterior, intensitatea GES s-a îmbunătățit în continuare datorită altor factori precum intensificarea utilizării energiei regenerabile.

Reducerea celor mai importante ale emisiilor de GES în valoare absolută s-au înregistrat în Germania (-61,4 Mt echivalent CO<sub>2</sub>), Regatul Unit (-54 Mt echivalent CO<sub>2</sub>), Italia (-50,6 Mt echivalent CO<sub>2</sub>) și Spania (-37,2 Mt echivalent CO<sub>2</sub>). De asemenea, s-au înregistrat reduceri importante în emisiile de GES în România, Franța și Polonia (-22,6 Mt echivalent CO<sub>2</sub>, -21,9 Mt echivalent CO<sub>2</sub>, respectiv, -19,1 Mt echivalent CO<sub>2</sub>). Scăderea emisiilor a fost rezultatul, în special, al producției mai reduse de energie electrică și termică în sectorul public, precum și al reducerii emisiilor generate de industriile prelucrătoare, precum și de sectorul transporturilor.

Din punctul de vedere al variațiilor relative, reducerile cele mai mari ale emisiilor de GES s-au observat în Estonia (16,1%), România (14,7%) și Bulgaria (13,8%). Multe state membre, cum ar fi Lituania, Letonia, Slovacia, Italia, Spania, Slovenia, Ungaria, Regatul Unit, Irlanda, Austria și Belgia, au înregistrat o reducere cuprinsă între 8% și 10%. Reducerea cea mai mică s-a înregistrat în Țările de Jos (2,8%).

Recesiunea din 2009 a afectat toate sectoarele economice din cadrul Uniunii. Acest fapt a condus la o reducere a consumului de combustibili fosili, în principal cărbune, și la niveluri mai reduse de activitate în sectorul industriei. În ciuda unei ierni reci, emisiile au scăzut și în sectorul rezidențial ca urmare a utilizării mai reduse a combustibililor, în special a celor lichizi, în producția de energie termică nedistribuită. Prin urmare, reducerile cele mai importante în emisiile de GES au fost înregistrate în producția de energie electrică și termică din sectorul public (-103,2 Mt echivalent CO<sub>2</sub> sau 7,8%), în industriile prelucrătoare (-65,7 Mt echivalent CO<sub>2</sub> sau 12,9%), producția de fier și oțel (-53,6 Mt echivalent CO<sub>2</sub> sau 29,6%), transportul rutier (-23,7 Mt echivalent CO<sub>2</sub> sau 2,7%), gospodării și servicii (-22 Mt echivalent CO<sub>2</sub> sau 3,2%).

Chiar dacă în perioada cuprinsă între 2008 și 2009 s-au înregistrat reduceri ale emisiilor de GES în sectorul transporturilor, acesta rămâne o importantă sursă de emisii. 87% din emisiile generate de sectorul transporturilor provin din statele membre UE-15, iar reducerile observate în ceea ce privește emisiile de GES provenite din transportul rutier în UE-27 (-23,7 Mt echivalent CO<sub>2</sub>) sunt proporționale și se datorează în principal statelor membre UE-15 (-20,5 Mt echivalent CO<sub>2</sub>).

De asemenea, emisiile provenite din transportul aerian și maritim internațional au scăzut pentru al doilea an consecutiv, în principal ca urmare a efectelor recesiunii economice (cu 7%

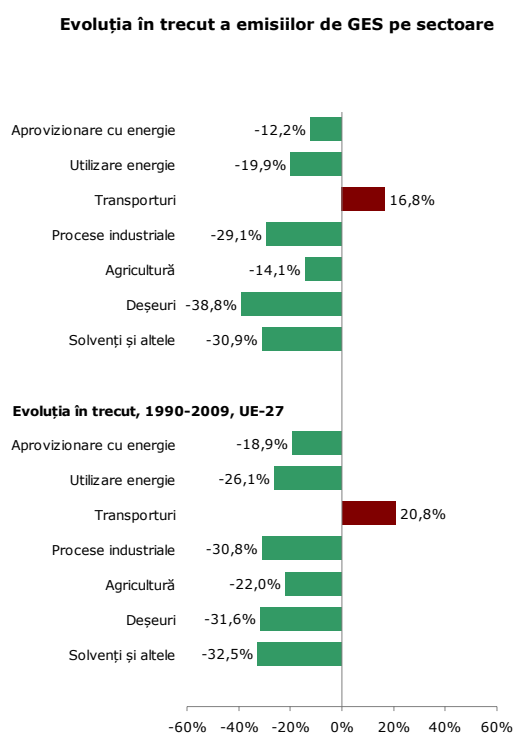


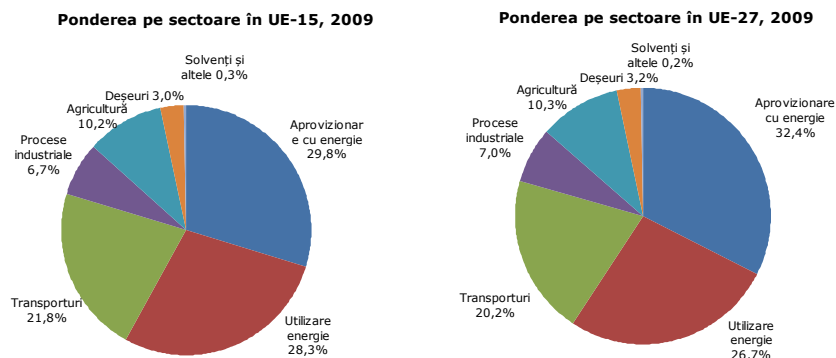
pentru transportul aviatic și cu 10% pentru transportul maritim internațional). În prezent, cele două sectoare reprezintă aproximativ 6,3% din emisiile totale de GES în UE-27, însă nu sunt incluse în obiectivele de la Kyoto.

## 2.4. Evoluția emisiilor în principalele sectoare

Din figura 4 rezultă că aprovizionarea cu energie și utilizarea energiei, precum și transportul sunt cele mai importante sectoare, reprezentând 80% din totalul emisiilor la nivelul Uniunii în 2009. Transporturile au generat 22% din totalul emisiilor de GES, agricultura 10%, procesele industriale 7%, iar deșeurile 3%. Începând din 1990, scăderile de emisii înregistrate în sectorul energetic, în agricultură, în procesele industriale și în ceea ce privește deșeurile au fost compensate parțial de creșterile semnificative din sectorul transporturilor (pentru mai multe detalii, a se vedea de asemenea documentul de lucru al serviciilor Comisiei). Cu toate acestea, în 2009, recesiunea economică a condus la un nivel mai scăzut al emisiilor generate de sectorul transporturilor.

**Figura 4:** Evoluția emisiilor de GES în UE-15 și UE-27 pe sectoare și ponderea fiecărui sector în emisiile totale de GES





Sursa: SEE

### 3. PROGRESUL ESTIMAT ÎN CEEA CE PRIVEȘTE ATINGEREA OBIECTIVULUI DE LA KYOTO

#### 3.1. Estimări privind emisiile de GES

##### 3.1.1. UE-27

Se preconizează că în perioada de angajament Kyoto, emisiile totale de GES ale UE-27 se vor situa cu aproximativ 17,9% sub nivelurile din anul de referință. Această estimare are la bază previziunile statelor membre<sup>3</sup> și ia în considerare politicile și măsurile existente. Reducerea estimată este și mai mare atunci când se ține seama de efectul achiziționării de credite de către autoritățile publice prin intermediul mecanismelor Kyoto, de depozitele de dioxid de carbon și de măsurile suplimentare (pentru mai multe detalii, a se vedea tabelele 7a și 7b din documentul de lucru al serviciilor Comisiei).

##### 3.1.2. UE-15

Estimările cumulate pentru toate sectoarele prevăd că emisiile totale de GES ale UE-15 se vor situa cu 10,5% sub nivelurile din anul de referință în perioada de angajament Kyoto. Dacă se ține cont de

- (1) recursul autorităților publice la mecanismele Kyoto, care ar trebui să aibă ca rezultat o reducere suplimentară cu 2,5% a emisiilor și de
- (2) absorbția totală a depozitelor de dioxid de carbon ca urmare a activităților prevăzute la articolul 3 alineatul (3) și la articolul 3 alineatul (4) din Protocolul de la Kyoto și desfășurate în UE-15, corespunzând unei reduceri de 0,9%,

se estimează că UE-15 își va reduce și mai mult emisiile. Presupunând că toate măsurile produc efectele scontate și luând în considerare comercializarea certificatelor de emisii și a creditelor pentru reducerea emisiilor în cadrul EU ETS, reducerea generală estimată a emisiilor de GES ar putea să se ridice la 13,4% în perioada de angajament Kyoto comparativ cu nivelurile din anul de referință.

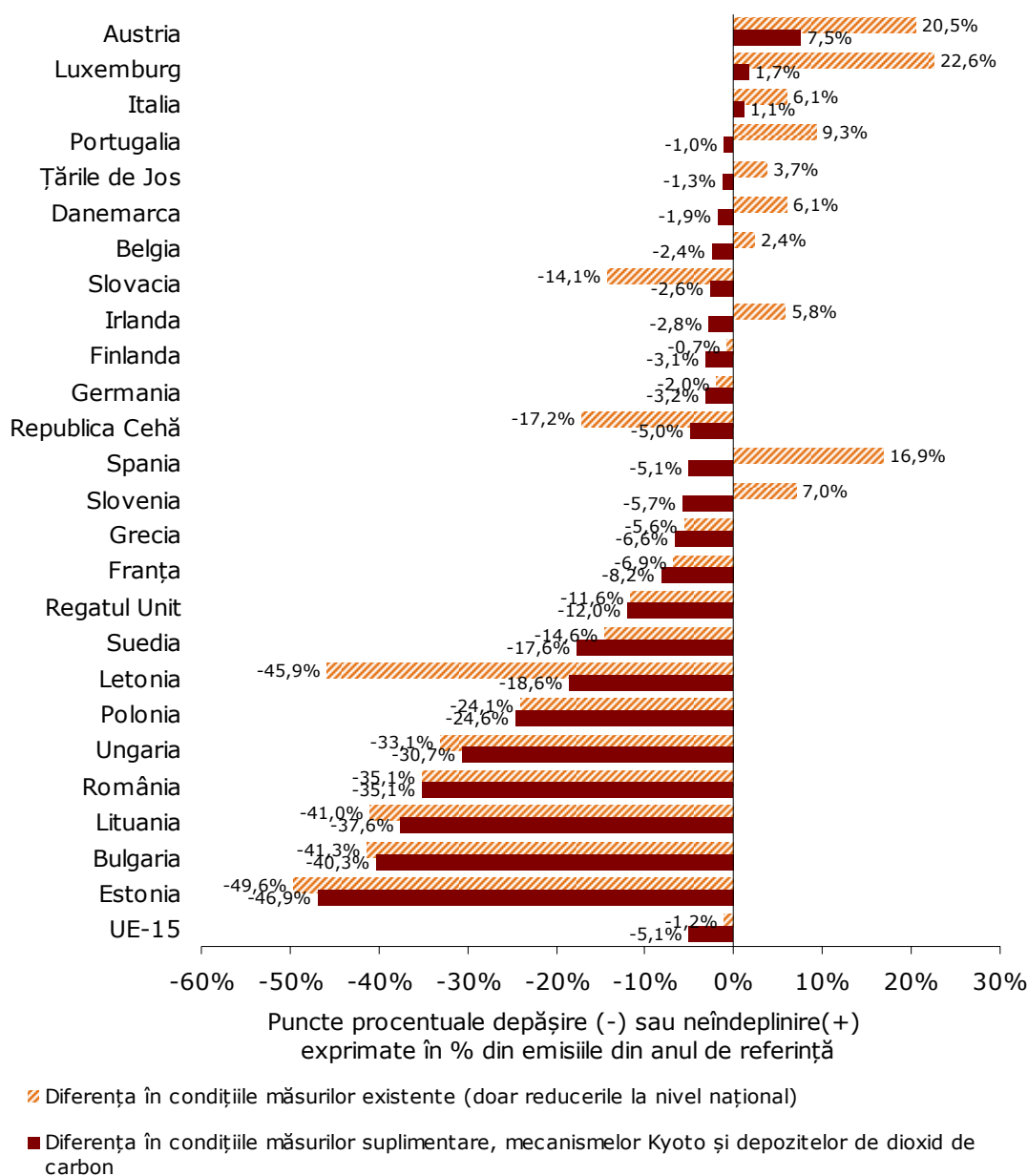
Figura 5 prezintă diferențele dintre emisiile estimate care nu fac obiectul ETS și obiectivele corespunzătoare pentru sectoarele vizate per stat membru. Analiza indică faptul că politicile și măsurile existente ar fi de ajuns pentru ca UE-15 să își îndeplinească rolul din cadrul

obiectivului colectiv Kyoto atribuit sectoarelor care nu fac obiectul ETS. Cu toate acestea, întrucât unele state membre intenționează să își retragă surplusul de unități ale cantității atribuite (AAU), în realitate, va fi necesar ca toate statele membre să își îndeplinească angajamentele individuale pentru a se asigura că Uniunea își va realiza obiectivul colectiv în temeiul Protocolului de la Kyoto.

### *3.1.3. UE-12*

Se preconizează că emisiile cumulate, bazate pe politicile și măsurile naționale existente, ale celor 12 state membre care au aderat la Uniune ulterior anului 2004 vor crește ușor comparativ cu 2009 și se vor situa cu aproximativ 38,7% sub nivelurile din anul de referință în perioada de angajament Kyoto. Slovenia este singurul stat membru din UE-12 care intenționează să investească în mecanismele Kyoto. Republica Cehă, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia, România și Slovenia intenționează să ia în calcul depozitele de dioxid de carbon. Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia și Slovacia intenționează să vândă o parte din unitățile cantității atribuite (AAU).

**Figura 5:** Diferențele relative (depășire sau neîndeplinire) între estimările privind GES în sectoarele incluse în ETS pentru perioada de angajament și obiectivele corespunzătoare pentru 2008-2012, pe baza estimărilor privind GES și a utilizării mecanismelor Kyoto și a depozitelor de dioxid de carbon.



**Notă:** (1) Pentru BG, PT, RO, estimările au la bază previziunile PRIMES/GAINS; (2) Pentru toate celelalte state membre (cu excepția Ciprului și a Maltei, care nu și-au asumat angajamente de reducere a emisiilor în temeiul Protocolului de la Kyoto) estimările au la bază previziunile naționale; (3) Utilizarea cotelor nefolosite din cadrul NER în temeiul EU ETS este luată în considerare în cazul statelor membre care și-au indicat intenția de a le folosi cu scopul de a atinge obiectivele fixate pentru sectoarele care nu fac obiectul ETS (Irlanda)

**Sursa:** SEE, Comisia Europeană

### 3.2. Situația aplicării politicii Uniunii în domeniul schimbărilor climatice

#### Programul european privind schimbările climatice (ECCP)

Evaluarea, la nivelul UE-27, a politicilor și măsurilor adoptate de statele membre a permis identificarea a **opt politici și măsuri comune și coordonate (PMCC) despre care se preconizează că vor genera economii semnificative de emisii de GES în Uniune**. Se estimează că cele mai mari economii ar rezulta din aplicarea Directivei EU ETS (2003/87/CE) revizuite și a Directivei privind energia regenerabilă (2009/28/CE), care promovează electricitatea produsă din surse regenerabile de energie. În sectorul transporturilor, legislația privind calitatea carburanților și reducerea emisiilor de CO<sub>2</sub> ale autovehiculelor sunt deosebit de importante. De asemenea, cererea de energie se va reduce ca urmare a implementării directivelor privind performanța energetică a clădirilor, a cerințelor în materie de proiectare ecologică, a impozitării energiei și a promovării cogenerării (generarea combinată de căldură și electricitate). În fine, recursul la mecanismele flexibile ale Protocolului de la Kyoto ar trebui să conducă la economii importante de emisii de GES.

Pe lângă aceste opt politici și măsuri esențiale, **s-au identificat alte cinci PMCC** care ar trebui să conducă la obținerea unor importante economii la nivelul întregii Uniuni. Cele cinci politici sunt reprezentate de Directiva privind depozitele de deșuri (99/31/CE), standardele de eficiență aplicabile noilor cazane de apă caldă, Directiva privind etichetarea aparatelor (2000/13/CE), Directiva privind emisiile industriale (2010/75/UE) și programul Motor Challenge, care are ca scop îmbunătățirea eficienței energetice a motoarelor electrice industriale. Un raport al Comisiei privind aplicarea, efectele și caracterul adecvat al Regulamentului (CE) nr. 842 concluzionează că regulamentul a avut deja ca rezultat o reducere a emisiilor de gaze fluorurate cu efect de seră, comparativ cu situația în care regulamentul nu ar fi existat. Împreună cu Directiva privind emisiile provenite de la sistemele de climatizare ale autovehiculelor (2006/40/CE), acestea pot conduce la obținerea unei reduceri semnificative a emisiilor estimate până în 2020 și ulterior acestei date.

Cele opt politici principale stau la baza a 92% din totalul economiilor preconizate atribuite PMCC în UE-27. Aceasta evidențiază importanța politicilor esențiale în sprijinirea statelor membre în procesul de îndeplinire a angajamentelor privind reducerea emisiilor.

#### Evoluții recente

De la data adoptării pachetului privind energia și clima, se lucrează la măsurile de aplicare. Până la sfârșitul anului 2012, trebuie instituite aproximativ douăzeci de noi acte și documente legislative pentru a asigura funcționarea corectă a EU ETS astfel cum a fost revizuit, precum și pentru a pregăti terenul pentru aplicarea obiectivelor naționale privind emisiile de GES în sectoarele care nu fac obiectul ETS.

Plafonul EU ETS pentru perioada 2013-2020 a fost actualizat recent, luând în considerare domeniul extins de aplicare a sistemului post-2012. S-a pregătit ameliorarea integrității și securității sistemului de registre care stă la baza EU ETS. Comisia a propus modificarea listei sectoarelor și subsectoarelor considerate a fi expuse unui risc important de relocare a emisiilor de dioxid de carbon. Propunerea vizează includerea câtorva sectoare suplimentare precum, de exemplu, fabricarea de cărămizi, țigle și produse din teracotă utilizate în construcții și producerea de sare. Aceste două ultime propuneri fac în prezent obiectul analizei

Parlamentului European și a Consiliului. Pregătirea pentru a treia perioadă de comercializare a continuat și în ceea ce privește ameliorarea continuă a aplicării armonizate a normelor de alocare.

De asemenea, s-a ajuns la un acord privind propunerea de a începe deja în 2012 licitarea a până la 120 de milioane de certificate de emisii sub forma contractelor *futures* sau *forward*, adică înainte de începerea perioadei de comercializare 2013-2020. Scopul este de a asigura o trecere ușoară de la cea de-a doua la cea de-a treia perioadă de comercializare din cadrul EU ETS, care stă la baza funcționării corecte a pieței secundare a dioxidului de carbon.

Se derulează activități de ameliorare a normelor privind monitorizarea și raportarea emisiilor de GES de către operatorii care fac obiectul EU ETS, precum și a cerințelor privind verificarea rapoartelor de emisii, acreditarea și supravegherea verificatorilor, cu scopul de a îmbunătăți armonizarea normelor aplicate. Până la sfârșitul anului 2011, urmează să fie finalizate două regulamente noi.

Se pregătesc normele de aplicare în temeiul deciziei de partajare a eforturilor, preparativele axându-se în prezent pe stabilirea valorilor absolute pentru obiectivele anuale ale statelor membre privind emisiile în perioada 2013-2020, definirea regulilor pentru transferul cotelor anuale de emisii între statele membre și asigurarea transparenței transferurilor.

Mai mult, a început revizuirea mecanismului de monitorizare la nivelul UE. Aceasta este determinată de necesitatea de a aborda obligațiile de raportare în temeiul pachetului privind energia și clima, al strategiei Europa 2020, al noilor cerințe care rezultă din Acordurile de la Cancun, precum și al experienței acumulate până în prezent.

Se derulează activități referitoare la normele de aplicare a Regulamentului (CE) 443/2009 privind emisiile generate de autoturisme. Procedura pentru aprobarea și certificarea tehnologiilor inovatoare în vederea reducerii emisiilor de CO<sub>2</sub> generate de autoturisme ar trebui să fie adoptată în curând.

Mai mult, a fost adoptată recent o Carte albă privind transporturile [COM(2011) 144 final] care stabilește o listă a măsurilor importante ce urmează să fie luate pentru a reduce și mai mult în următorii ani emisiile din sectorul transporturilor.

#### **Acte legislative adoptate recent**

##### **Punerea în aplicare a pachetului privind energia și clima:**

- (1) **Plafonul EU ETS:** Decizia 2010/634/UE<sup>6</sup> a Comisiei de ajustare a cantității de certificate care urmează să fie emise pentru întreaga UE pentru anul 2013 în temeiul schemei UE de comercializare a certificatelor de emisii.
- (2) **Licitarea EU ETS – a treia perioadă de comercializare:** Regulamentul (UE) nr. 1031/2010<sup>7</sup> al Comisiei privind calendarul, administrarea și alte aspecte ale licitării certificatelor de emisie de gaze cu efect de seră.
- (3) **Normele de alocare armonizate EU ETS:** Decizia 2011/278/UE<sup>8</sup> de stabilire, pentru întreaga Uniune, a normelor tranzitorii privind alocarea armonizată și cu titlu gratuit a cotelor de emisii.
- (4) **NER 300:** Decizia 2010/670/UE<sup>9</sup> a Comisiei de stabilire a criteriilor și măsurilor pentru finanțarea proiectelor demonstrative comerciale.

- (5) **Utilizarea de credite internaționale EU ETS:** Regulamentul (UE) nr. 550/2011<sup>10</sup> al Comisiei privind stabilirea anumitor restricții aplicabile utilizării de credite internaționale rezultate din proiecte ce implică utilizarea de gaze industriale.

**Altele:**

- (6) **Aviație și EU ETS:** Regulamentul (UE) nr. 394/2011<sup>11</sup> al Comisiei de modificare a Regulamentului (CE) nr. 748/2009 privind lista operatorilor de aeronave.
- (7) **Emisiile de CO<sub>2</sub> și autovehiculele:** Regulamentul (UE) nr. 1014/2010<sup>12</sup> al Comisiei privind monitorizarea și raportarea datelor referitoare la înmatricularea autoturismelor noi.
- (8) **Emisiile de CO<sub>2</sub> și autovehiculele:** Regulamentul (UE) nr. 63/2011<sup>13</sup> al Comisiei de stabilire a dispozițiilor detaliate pentru aplicarea unei derogări de la obiectivele privind emisiile specifice de CO<sub>2</sub>.
- (9) **Emisiile de CO<sub>2</sub> și furgonetele:** Regulamentul (UE) nr. 510/2011<sup>14</sup> de stabilire a unor standarde de performanță pentru vehiculele utilitare ușoare noi.

### **3.3. Aplicarea sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii (EU ETS)**

Prima perioadă din cadrul EU ETS a acoperit anii 2005-2007. În prezent, operatorii care fac obiectul EU ETS se apropie de ultimul an al celei de-a doua perioade de comercializare (2008-2012). În 2013, va deveni operațional un nou sistem revizuit în mod considerabil. Pentru mai multe informații privind aplicarea sistemului EU ETS revizuit, a se vedea secțiunea 3.2.

#### *3.3.1. A doua perioadă de comercializare (2008-2012)*

Plafonul mediu anual al UE pentru 2008-2012 este de 2,081 miliarde de certificate pe an, cu 10,5% mai puțin decât se propusese inițial în planurile naționale de alocare prezentate de către statele membre. În 2010, la sistem au participat mai mult de 12 000 de instalații. În 2010, volumul total de emisii verificate generate de instalațiile din cadrul EU ETS în UE-27 a fost de 1,913 miliarde de tone<sup>15</sup> echivalent CO<sub>2</sub>, cu aproape 3% mai mult decât în 2009. Creșterea reflectă redresarea economică ulterioară recesiunii, care a cauzat o reducere neobișnuită cu 11,6% a emisiilor în 2009. Cu toate acestea, în 2010, emisiile au rămas sub plafonul pentru perioada 2008-2012, iar, față de anul 2005, acestea au scăzut în medie cu peste 8%.

În 2010, emisiile medii pe instalație erau cu peste 17 000 de tone echivalent CO<sub>2</sub> mai mici decât în 2005, anul când a fost lansat EU ETS. Chiar dacă în 2007 emisiile au crescut ușor, dat fiind că România și Bulgaria au aderat la UE, și încă o dată în anul 2010, din cauza redresării în urma crizei economice, emisiile medii anuale pe instalație sunt în prezent cu 8,3% sub nivelurile din 2005. Pentru mai multe informații, a se vedea tabelele 10 și 11 și figura 2 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei.

În primii trei ani (2008-2010) ai celei de-a doua perioade de comercializare, operatorii au restituit cumulativ majoritatea certificatelor (certificate EUA) (aproximativ 95%) pentru a-și acoperi emisiile. Ce a mai rămas din obligația lor de restituire (aproximativ 5%) s-a îndeplinit

cu ajutorul reducerilor de emisii certificate (CER) și/sau al unităților de reducere a emisiilor (ERU).

### 3.3.2. *Utilizarea mecanismelor de execuție comună și de dezvoltare curată (JI/CDM) de către operatori*

În cadrul planurilor naționale de alocare pentru a doua perioadă (PNA), fiecare stat membru a stabilit o limită pentru utilizarea maximă de către operatori a creditelor bazate pe proiecte [execuție comună (JI) și dezvoltare curată (CDM)]. În total, până la 278 de milioane de CER-uri sau ERU-uri pot fi utilizate anual de instalațiile din cadrul ETS din toate statele membre în a doua perioadă de comercializare, ceea ce reprezintă 13,4% din plafonul la nivelul UE pentru această perioadă. În 2010, operatorii au utilizat 137 de milioane de CER-uri sau ERU-uri, ceea ce a însemnat 7,1% din totalul unităților restituite pentru respectarea obligațiilor. Începând din 2013, regulile de utilizare a creditelor JI și CDM vor fi revizuite, astfel cum prevede directiva EU ETS revizuită<sup>16</sup>.

### 3.4. **Utilizarea preconizată a mecanismelor Kyoto de către autoritățile publice din Uniune**

Zece state membre din UE-15, precum și Slovenia, au decis să achiziționeze și să utilizeze mecanismele Kyoto pentru a-și atinge obiectivele prevăzute în protocol. Cumulat, aceste state membre UE-15 ar achiziționa până la 108,4 Mt echivalent CO<sub>2</sub> pe an pentru respectarea obligațiilor care le revin în prima perioadă de angajament în temeiul Protocolului de la Kyoto. Aceasta ar reprezenta aproximativ 2,5 puncte procentuale din obiectivul de -8% asumat de UE-15 în temeiul Protocolului de la Kyoto (a se vedea tabelul 12 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei).

Cele 10 state membre au decis să investească împreună până la 2,8 miliarde EUR pentru achiziționarea de unități prin JI, CDM sau comercializarea de certificate de emisii. Austria, Țările de Jos, Spania, Irlanda și Luxemburg au alocat cele mai importante bugete (531 de milioane EUR, 500 de milioane EUR, 386 de milioane EUR, 290 de milioane EUR, respectiv, 250 de milioane EUR) pentru perioada de angajament de cinci ani. În Slovenia, bugetul a fost estimat la 80 de milioane EUR. Cu toate acestea, având în vedere impactul recentei recesiuni asupra emisiilor de GES, este posibil ca statele membre să nu necesite un număr atât de mare de credite de reducere a emisiilor pe cât se estimase inițial. Până în prezent, această ipoteză pare a fi susținută de faptul că valoarea creditelor transferate efectiv în conturile statelor membre în registru este de numai aproximativ 28 Mt echivalent CO<sub>2</sub>.

În ceea ce privește unitățile cantității atribuite (AAU) vândute de statele membre, conform datelor din registru s-au transferat aproximativ 56 Mt echivalent CO<sub>2</sub>. Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Slovacia și Polonia au raportat că intenționează să vândă în continuare unități ale cantității atribuite (AAU). Un singur stat membru (Regatul Unit) a legiferat retragerea oricărui surplus de unități ale cantității atribuite (AAU) dintre obiectivul Kyoto și bugetul unilateral de dioxid de carbon al Regatului Unit după prima perioadă de angajament.

### 3.5. **Utilizarea preconizată a depozitelor de dioxid de carbon**

Pe lângă politicile și măsurile care vizează diverse surse de emisii de GES, statele membre pot utiliza depozite de dioxid de carbon. Informațiile furnizate până în prezent indică faptul că volumul total net de CO<sub>2</sub> captat în decursul perioadei de angajament prin activitățile de împădurire și reîmpădurire prevăzute la articolul 3 alineatul (3) din Protocolul de la Kyoto va



fi de aproximativ 8,9 Mt echivalent CO<sub>2</sub> pe an pentru UE-15. Mai mult, se estimează că utilizarea activităților prevăzute la articolul 3 alineatul (4) va contribui cu 27,7 Mt echivalent CO<sub>2</sub> pe an în UE-15 în perioada de angajament în cauză. Valoarea se va ridica la 35,5 Mt echivalent CO<sub>2</sub> pe an luând în considerare contribuțiile din UE-12 (pentru detalii, a se vedea tabelul 13 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei).

Cumulat, se preconizează că activitățile statelor membre UE-15 în temeiul articolului 3 alineatul (3) și al articolului 3 alineatul (4) vor reduce emisiile cu 40,2 Mt echivalent CO<sub>2</sub> pe an în perioada de angajament. Aceasta reprezintă aproape 1 punct procentual din reducerea pe care și-au asumat-o statele UE-15, și anume 8% pe an în prima perioadă de angajament comparativ cu nivelul emisiilor din anul de referință.

## **4. ÎNDEPLINIREA OBIECTIVULUI PENTRU 2020**

### **4.1. Obiectivul Uniunii de reducere a emisiilor de GES până în 2020**

Pachetul privind energia și clima a stabilit pentru UE-27 obiectivul de reducere cu 20% a emisiilor de GES comparativ cu 1990 până în 2020, ceea ce reprezintă -14% comparativ cu 2005. Acest efort va fi repartizat între sectoarele incluse și cele neincluse în EU ETS după cum urmează:

- (a) reducerea cu 21% până în 2020, comparativ cu 2005, a emisiilor din sectoarele incluse în EU ETS;
- (b) reducerea cu aproximativ 10% până în 2020, comparativ cu 2005, a emisiilor pentru sectoarele neincluse în EU-ETS.

Obiectivele de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră au fost înscrise în Strategia Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

### **4.2. Politici care contribuie la îndeplinirea obiectivelor**

Plafoanele de emisii stabilite pentru perioada 2013-2020 sunt definite în Decizia de partajare a eforturilor și în Directiva ETS revizuită. EU ETS este un mecanism de piață care include peste 12 000 de instalații. Decizia de partajare a eforturilor prevede obligația statelor membre de a limita emisiile de GES în perioada cuprinsă între 2013 și 2020 conform unei traiectorii lineare cu obiective anuale obligatorii prin care se vor asigura progrese treptate în vederea atingerii obiectivelor convenite pentru 2020. Decizia de partajare a eforturilor reglementează emisiile de GES în toate sectoarele, cu excepția instalațiilor și a aviației care fac obiectul EU ETS, a exploatării terenurilor, schimbării destinației terenurilor și silviculturii (LULUCF), precum și a transportului maritim internațional. La atingerea obiectivelor de către statele membre în sectoarele prevăzute în Decizia de partajare a eforturilor vor contribui politicile complementare la nivelul Uniunii, cum ar fi obiectivele obligatorii în domeniul energiei regenerabile, măsurile privind eficiența energetică, standardele de performanță privind emisiile pentru vehiculele ușoare noi, Directiva CSC, Regulamentul privind gazele fluorurate cu efect de seră sau Directiva privind calitatea carburanților. Un rol important în acest caz l-ar putea avea și eforturile Comisiei și ale statelor membre de a facilita demonstrarea și implementarea tehnologiilor inovatoare în domeniul reducerii emisiilor de GES, de exemplu în cadrul Planului SET sau al NER300.

În temeiul Deciziei de partajare a eforturilor, statele membre vor răspunde de aplicarea acestor politici și măsuri la nivelul Uniunii în cadrul sectoarelor respective și, dacă este cazul,

de definirea politicilor și a măsurilor naționale suplimentare pentru limitarea emisiilor acestora. Va fi instituit un sistem solid de raportare și de respectare a obligațiilor cu scopul de a monitoriza acțiunea statelor membre și de a le ajuta să întreprindă măsurile corective necesare în cazul în care nu reușesc să își atingă obiectivele.

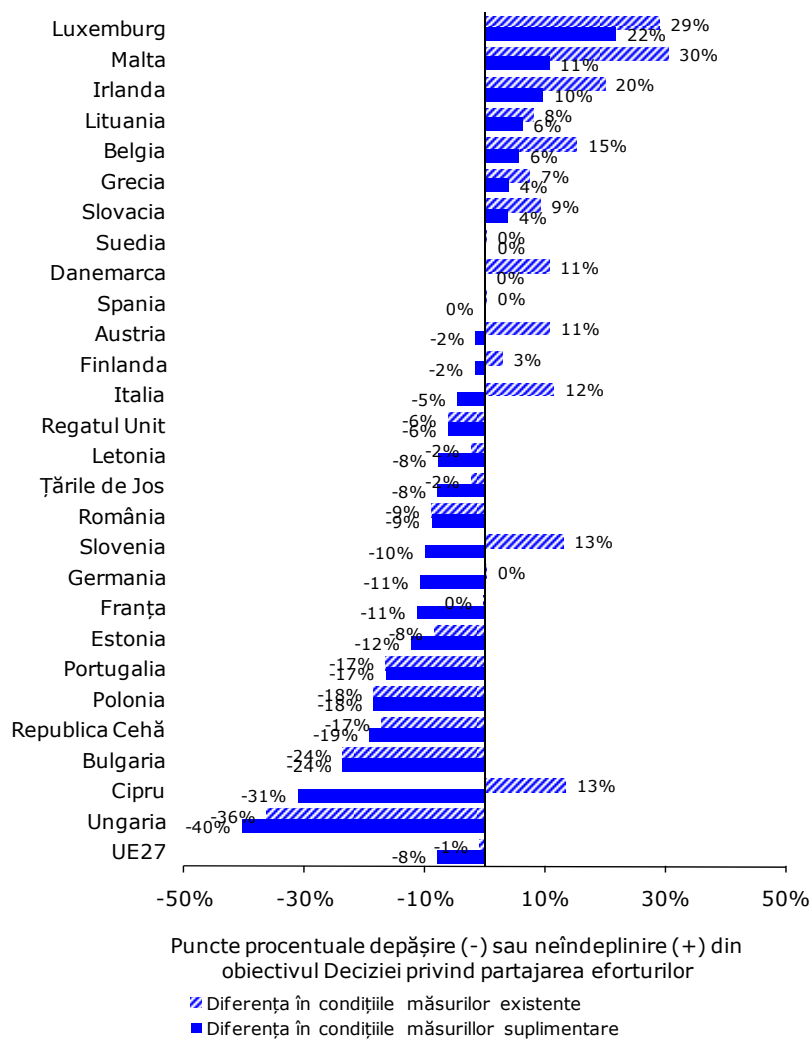
#### **4.3. Diferențele estimate în raport cu obiectivele**

**Chiar dacă estimările pentru perioada 2008-2012 indică o evoluție pozitivă în vederea atingerii angajamentului asumat în temeiul Protocolului de la Kyoto, pentru a atinge obiectivele Uniunii pentru 2020 vor fi necesare eforturi și politici suplimentare.** Mecanismele de flexibilitate prevăzute în Decizia de partajare a eforturilor și în Directiva ETS revizuită, cum ar fi utilizarea creditelor din proiecte, vor contribui de asemenea la atingerea obiectivelor. Figura 6 indică primele estimări ale diferenței dintre estimările privind emisiile de GES care nu fac obiectul ETS până în 2020 și obiectivele pentru 2020.

Conform acestor estimări provizorii, vor fi necesare eforturi suplimentare semnificative din partea fiecărui stat membru pentru a-și atinge obiectivele stabilite pentru 2020 în cazul sectoarelor care nu fac obiectul ETS. Se preconizează că doar 11 state membre își vor atinge angajamentele ținând seama de politicile și măsurile existente. Alte 7 state membre și-ar putea atinge obiectivele cu ajutorul politicilor și măsurilor suplimentare prevăzute. 9 state membre probabil că nu își vor putea atinge angajamentele chiar și în contextul măsurilor suplimentare prevăzute în prezent. Cu toate acestea, în ceea ce privește UE-27, estimările indică faptul că obiectivul general pentru sectoarele care nu fac obiectul ETS ar putea fi atins. Analiza nu ia totuși în considerare utilizarea creditelor care rezultă din proiectele JI și CDM.

Pentru a asigura îndeplinirea în bune condiții a obiectivului pentru 2020, este esențial ca statele membre nu doar să asigure reducerile emisiilor în termenele fixate ca urmare a politicilor și măsurilor existente, ci și să accelereze elaborarea și aplicarea integrală a politicilor și măsurilor suplimentare naționale, precum și să ia în considerare alte opțiuni care să includă utilizarea creditelor internaționale.

**Figura 6:** Diferența estimată față de obiectivele pentru 2020 în cazul sectoarelor care nu fac obiectul ETS



**Notă:** (1) Datele care stau la baza acestui calcul se bazează pe estimările statelor membre privind emisiile din 2020 în sectoarele care nu fac obiectul ETS, completate și ajustate acolo unde este cazul<sup>3</sup>, precum și pe obiectivele estimate pentru 2020 care nu fac obiectul ETS pentru statele membre (care fac în continuare obiectul unor modificări). Mai multe state membre (CZ, EE, FI, LT, NL, PL) nu au furnizat previziunile naționale specifice în cazul sectoarelor neincluse în ETS, așadar ponderea acestor emisii a trebuit să fie estimată. (2) Evaluarea prezentată în această figură ar trebui considerată orientativă datorită diferențelor în ceea ce privește metodologia și ipotezele. Unele date, cum ar fi, de exemplu, estimarea despre Grecia și Lituania deviază în mod considerabil de la estimările realizate pentru *EU energy trends to 2030 - update 2009* [Curenți energetice în UE pentru 2030 – actualizare 2009] (Publicație a Comisiei Europene, Direcția Generală Energie, în colaborare cu Direcția Generală Politici Climatice și Direcția Generală Mobilitate și Transporturi, ISBN 978-92-79-16191-9).

**Sursa:** SEE, Comisia Europeană

## 5. ADAPTAREA LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE

În deceniile următoare, reducerea emisiilor poate contribui în continuare la evitarea riscului apariției schimbărilor climatice periculoase pe scară largă. Cu toate acestea, chiar dacă creșterea temperaturii medii globale anuale este menținută sub 2 grade Celsius, cetățenii europeni și întreprinderile din Europa vor fi afectați de efectele negative ale schimbărilor climatice inevitabile și, în consecință, vor trebui să se adapteze la acestea într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor.

**În aprilie 2009**, Comisia Europeană a adoptat **Cartea albă privind adaptarea la schimbările climatice**, care stabilește cadrul de politică pentru acțiunile Uniunii în vederea îmbunătățirii capacității Europei de rezistență la schimbările climatice. Cei patru piloni principali de acțiune stabiliți în cartea albă creează o bază de cunoștințe solidă cu privire la impactul și consecințele schimbărilor climatice pentru Uniune, prin integrarea adaptării în principalele domenii de politică ale Uniunii, prin folosirea unei combinații de instrumente de politică (instrumente de piață, orientări, parteneriate public-private) pentru a se asigura realizarea efectivă a adaptării și prin intensificarea cooperării internaționale în ceea ce privește adaptarea, acestea fiind în prezent în curs de implementare prin intermediul a 33 de acțiuni (a se vedea tabelul 15 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei).

Cartea albă privind adaptarea la schimbările climatice prevede, de asemenea, instituirea unui **mecanism de schimb de informații la nivel european referitor la adaptare** în ceea ce privește impactul schimbărilor climatice. Acest mecanism este un instrument informatic conectat la internet și o bază de date privind adaptarea la schimbările climatice, al cărui obiectiv este să ofere sprijin pentru dezvoltarea și aplicarea strategiilor de adaptare. Acesta va include atât funcții tehnice (oferind date și informații relevante și o analiză vizuală privind impacturile soluționate la nivel spațial, aspectele legate de vulnerabilitate și adaptare) și funcții de susținerea a politicii (în special printr-un instrument de sprijin pentru adaptare, orientând utilizatorii de-a lungul ciclului de politică în vederea dezvoltării strategiilor de adaptare). Primul prototip al schimbului de informații la nivelul Uniunii a fost realizat la sfârșitul lui aprilie 2011 și se află în prezent în curs de evaluare. În urma unei etape suplimentare de dezvoltare, versiunea finală va fi lansată în martie 2012. Începând cu această dată, Agenția Europeană de Mediu (AEM) va gestiona schimbul de informații referitor la adaptare.

De asemenea, Cartea albă a prezentat ideea unei **strategii de adaptare a Uniunii**, prevăzută a fi adoptată în 2013, având un program de punere în aplicare a măsurilor în temeiul strategiei pentru perioada 2013-2020. Strategia va avea ca scop dezvoltarea unui cadru cuprinzător pentru activitățile referitoare la adaptare desfășurate la toate nivelurile.

## 6. SITUAȚIA ȚĂRILOR CANDIDATE LA UNIUNE

Între 1990<sup>17</sup> și 2009, emisiile de GES **ale Croației** au scăzut cu 8%, iar comparativ cu 2008 acestea au scăzut cu 7%. Cu toate acestea, conform estimărilor privind GES cuprinse în a cincea comunicare națională, se estimează că, în condițiile actualului set de politici și măsuri, Croația va avea dificultăți în atingerea obiectivului de la Kyoto.

Emisiile de GES **ale Islandei** au crescut cu 35% în perioada cuprinsă între 1990 și 2009, dar în 2009 erau cu 5,4% mai reduse decât în 2008. Luând în considerare decizia 14/CP.7 și în conformitate cu estimările privind GES incluse în a cincea comunicare națională, Islanda este pe calea atingerii obiectivului de la Kyoto.

În 2009, emisiile de GES **ale Turciei** erau de 369,6 Mt echivalent CO<sub>2</sub>, față de 187 Mt echivalent CO<sub>2</sub> în 1990, acestea crescând cu 97,6% și, comparativ cu 2008, cu 1%. Cu toate că Turcia este parte la anexa I, aceasta nu și-a asumat un angajament privind emisiile de GES în cadrul actualei prime perioade de angajament în temeiul Protocolului de la Kyoto.

Un inventar la zi al emisiilor de GES în **Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei** nu este disponibil. Între 1990 și 2005, emisiile totale de GES au scăzut cu aproximativ 19%.

Pentru mai multe detalii privind emisiile de GES în țările candidate la Uniune, a se vedea secțiunea 2 a documentului de lucru al serviciilor Comisiei.